N°. 2927

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1856

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 13 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 12 December.

De Kamer heeft gisteren de gansche zitting besteed aan de algemeene beraadslagingen over 't beheer van onze oost-indische bezittingen.

Sinds jaren hebben wij er de aandacht op gevestigd, dat het noodzakelijk is eene pakketvaart op de Oost te openen; eene zaak waaraan in verre na niet dat belang is gehecht, hetwelk ze verdient. Dat gemis van warme belangstelling in zulk eene hoogst belangrijke zaak behoort tot de droevige verschijnselen, die ons land aanbiedt en getuigenis geven van een *laisser-aller*, het kenmerk van een volk, dat op de baan van vooruitgang in de achterhoede geraakt. Niet slechts Engelschen, Amerikanen en Franschen zijn ons vooruit — zelfs het naburige België streeft ons voorbij, dat ten minste een pakketvaart op N.-Amerika tot stand brengt. Wij daarentegen, die een maritiem en handelsvolk zijn, wij wachten nog op de eerste pakketvaart, die ons met Azië of Amerika zal in aanraking brengen. Inmiddels behelpen wij ons met de gelegenheden, die ons uit den vreemde worden aangeboden. En voor zoo veel 't onze oost-indische bezittingen betreft, hebben wij 't zoo ver laten komen, dat onze geheele handels- en regerings-korrespondentie loopt door de handen der Engelschen. Maar hoe zou 't anders kunnen? Sinds de laatste 25 jaren zijn al onze beste krachten besteed aan [illegible] op staatkundig gebied. [illegible] zich in uit. Middelerwijl [illegible] kracht verspilt aan een kerkelijk drijven, dat tot nietigheden afdaalt, om die nietigheden tot groote politieke quæstiën op te voeren — neem b. v. de geschiedenis van Kockengen — streeft men ons elders voorbij, en geraken wij zoo wel te land als te water zelfs ver achter onze naburen, die niet gelijk wij een zee- en handelsvolk zijn. Wij weten, dat een volk zoo min als een individu alleen van brood leeft. Wij hechten oneindig meer waarde aan de zedelijke dan aan de stoffelijke welvaart. Maar welk zedelijk voordeel heeft ons het kerkelijk drijven der laatste jaren aangebragt? Dat de godsdienstige gezindheid van ons volk misbruikt is geworden tot politieke doeleinden. Helaas! dusdanig verschijnsel is meer waargenomen bij volken, die hunnen ondergang te gemoet gingen, dan bij volken, die in zedelijken vooruitgang zich bewegen. Men vergeve ons deze uitweiding, die onzen pen ontvalt bij 't lezen van 't geen gisteren in de Kamer over de pakketvaart gezegd is. Wij zijn er van overtuigd dat aan de zaak van Kockengen oneindig meer tijd en bemoeijingen zijn besteed, dan aan de oost-indische pakketvaart, die voor ons eene levensvraag is.

De heer *Gevers Deijndot* bragt die pakketvaart ter sprake en drong er op aan, dat zij spoedig tot stand zou worden gebragt. Hij wordt daarin bijgestaan door den heer *Thorbecke*, die de geschiedenis mededeelt van eene poging, reeds in Julij 1855 door drie amsterdamsche handelhuizen gedaan, om eene koncessie te erlangen voor die pakketvaart, waarop thans door de Regering nog geen beslissend antwoord is gegeven. Ook de heer *[illegible]* trad in eene vrij uitvoerige ontwikkeling van de noodzakelijkheid, dat die pakketvaart tot stand kome. Wat de *minister* daaromtrent mededeelt is nog al bemoedigend. Hij heeft belangstelling voor de zaak. Bij zijn optreden vond hij haar nog niet vatbaar voor eene eind-beslissing. Behalve 't voorstel der drie amsterdamsche handelhuizen waren er nog drie andere plannen ingekomen. De minister kon zich met geen van allen vereenigen. (Zij waren natuurlijk niet volmaakt. Maar waarom dan geen verbeterd plan voorgesteld?) Ook kon hij niet onvoorwaardelijk goedkeuren het gevoelen der kommissie, die de zaak onderzocht had. Hij bragt een rapport in den ministerraad uit, 't welk daar onverdeelden bijval verkreeg. Hij kon dus aan 't werk gaan om een gewenscht rezultaat te bereiken. Maar zie, daar kwam de kerkelijke beweging, die 't ministerie omver wierp, en hem in zijne werkzaamheden stoorde. Een der nieuwe ministers riep eene staatskommissie in 't leven om een onderzoek in te stellen naar de werking van het kanaal van Suez; een kanaal dat nog in de lucht der onzekerheid hangt, en misschien nooit komen zal, en in allen geval nog lang kan uitblijven, dewijl 't aan de Engelschen mishaagt. Nu begreep de minister van Koloniën, dat hij zijne pakketvaart maar moest laten rusten, tot dat die kommissie haar rapport zou hebben uitgebragt — een rapport dat niets anders kan geven dan gissingen over eene eventualiteit, die wij welligt niet zullen beleven. Daarmee zou dit gewigtig belang *ad calendas græcas* veroordeeld zijn geweest, hadde de minister, aangespoord door de Kamer, eindelijk niet de overtuiging gekregen, dat het eene dwaasheid zou zijn de pakketvaart afhankelijk te maken van een dergelijk rapport, als waarvan hier spraak is. Gelukkig begrijpt de minister nu niet langer meer te moeten wachten, maar in de plaats daarvan een eind aan de zaak te moeten maken. Een rapport aan den Koning over de direkte pakketvaart is zoo goed als gereed. Als de Koning zich daarmee kan vereenigen, zal hij de zaak bespoedigen. Het is zijn voornemen de voorwaarden dier pakketvaart openbaar te maken en een ieder tot de mededinging uit te noodigen. Hij meent evenwel zijne meening te moeten doen kennen, dat de vaart langs de Kaap de Goede Hoop om, niet spoediger zal kunnen zijn dan de *landmail*.

De heer *van Bosse* bespreekt de differentieële regten in de Oost bestaande, bepaaldelijk die op den uitvoer, en betreurt het, dat men deswege den gouverneur-generaal nog heeft geraadpleegd, die niet zeer ten gunste der opheffing en vermindering dier uitvoer-regten gezind is. Waarna de heer *Rochussen* verklaart in te stemmen met hetgeen de heer Stolte over den Kambang-handel heeft in 't midden gebragt. Hij betwijfelt het of de oost-indische Regeringsraad daarin wel gehoord is. En te dier gelegenheid verdedigt hij den minister tegen den heer van Bosse, [illegible] Regering den gouverneur-generaal moet raadplegen in eene zoo aangelegene zaak als de tarieven zijn. Maar hij heeft eene andere klagt; namelijk dat de koloniale uitgaven op eene verontrustende wijze toenemen. Van 1850 tot 1856 zijn die uitgaven met 5 millioen en drie ton vermeerderd.

Na den heer *Sloet tot Oldhuis*, die de aanplanting van den kokosboom aanbeveelt, en wenscht dat men de bestaande kontrakten verlengt, hetgeen de minister zegt dat reeds gedaan is, bespreekt de *minister* de aangelegenheden van Japan, om te betuigen dat die op een goeden voet staan. De uitkoop van de Kambam-pacht is niet geschied om eene merkantieele, maar om een staatkundige reden. De Regering toch meende in de Kambang pacht eene verhindering te zien van de uitbreiding van den vrijen handel in Japan. Zij heeft hare beste pogingen aangewend, opdat de partikuliere handel zich meer vrij zou kunnen bewegen. Ook streeft zij er naar om de havens van Japan ook voor andere natiën te doen openen. En te dien aanzien verkeeren onze agenten in de beste verstandhouding met die der andere mogendheden; zoo als blijkt uit de relatiën van onzen kommissaris, de heer Donker Curtius, met den engelschen vlootvoogd *Seymour*. Overigens verzekert hij, dat in deze zaak het oost-indiesch bestuur wel gehoord is, gelijk hij ook meent verpligt te zijn, dat bestuur te raadplegen betrekkelijk de herziening der tarieven van in- en uitvoer. Wat eindelijk de vermeerderde uitgaven betreft, zij zijn te wijten aan de meerdere regelmaat in 't bestuur gebragt, en aan buitengewone behoeften.

Na den heer *Elout van Soeterwoude*, die inlichtingen vraagt, omtrent het besluit tot uitgifte van woeste gronden, en na den heer *Stolte*, die geen vrede neemt met de gegevene inlichtingen omtrent den Kambang-handel, die ons onteeren zou in de oogen der Japaneezen, en bezwaar heeft tegen de voorschotten, tot oprigting van suikerfabrieken, gegeven, komt de heer van *Hoëvell* aan 't woord. Hij zal niet spreken over het besluit tot uitgifte van woeste gronden. Dit komt hem zoo gewigtig voor, dat hij er later expresselijk eene interpellatie over doen wil, indien de Kamer hem daartoe verlof wil verleenen. Hij zal nu vier punten bespreken.

1°. betoogt hij, dat er behoefte bestaat tot regeling der pensioenen. Sommige pensioenen zijn te hoog, andere veel te laag; weer andere hangen van willekeur af, zoo als hij 't door voorbeelden aantoont; bepaaldelijk voor de leden van den Hoogen Raad van Indië, van welken het juist wenschelijk is, dat zij eene onafhankelijke stem uitbrengen, waarom ook hunne pozitie onafhankelijk zijn moet. Zoo lang de regeling van hun pensioen niet geschiedt volgens de wet, maar naar 't goedvinden van den minister van Koloniën, kan hunne pozitie niet onafhankelijk zijn. (Men zal dat begrijpen als men weet, dat er leden van den Raad gepensioneerd zijn met *f* 8000 en anderen met *f* 12000; eene speling van *f* 4000 min of meer, die nog al van invloed kan zijn.)

2° Als hij nagaat wat er gebeurd is omtrent de gewenschte herziening der suikerkontrakten, dan moet hij oordeelen, dat of het ministerie van Koloniën, of het koloniaal bestuur traag werkt. In 1852 is de herziening beloofd; intusschen is er niets gedaan, alhoewel die herziening eene dringende behoefte is. Spreker ontkent, dat Java veel produceert, en toont zulks aan door eene vergelijking met Kuba. Op Java zijn 10 millioen zielen, die slechts 1 millioen en 2 honderd duizend pikols voortbrengen. Kuba telt slechts een enkel millioen zielen, en levert 3½ millioen pikols. Een ander bewijs is, dat onze produktie sinds jaren stationair is blijkens de statistieke opgaven. Ongelukkig is dit niet alleen met de suiker, maar eveneens met de andere voortbrengselen het geval. Het wordt alzoo tijd, dat men het zoeken verwisselt met handelen. Hij vraagt, met het oog daarop, *a*) of de Regering den vrijen arbeid ook op de suikerkultuur wil toepassen; *b*) of zij de suikerkontrakten bij publieke konkurrentie wil uitgeven, in plaats van ze te schenken aan personen, die men genegen is, die er de noodige middelen niet voor bezitten, en voorschotten behoeven?

3°. wil hij voorziening in de vervallende kontrakten van landverhuring met Europeanen in de binnenlanden getroffen. De zaak vereischt spoed; want de bestaande kontrakten loopen ten einde met het volgende jaar.

4°. prijst hij de Regering, dat zij door de regeling van de examina's een slagboom heeft gesteld tegen den tot dusver gevolgden weg van gunst. Hij is insgelijks zeer ingenomen met de verklaring der Regering, dat door haar wordt in overweging genomen de vraag, langs welken weg de opleiding in Indië tot ambtenaren kan worden bevorderd, zonder aan de betrekkingen van het moederland tot zijne Koloniën te schaden. Dit is juist wat Spr. jaren lang gewenscht en waarvoor hij jaren lang gestreden heeft.

De heer *Rochussen* antwoordt den heer van Hoëvell op sommige punten. De vergelijking tusschen Kuba en Java gaat niet op, omdat men ginds met slaven, hier met vrijen arbeid te doen heeft. (Zou dat verschil zoo groot kunnen zijn in de gevolgen?) Hij erkent dat er stilstand is in de produktie. Hij schrijft dien toe aan de werking in het te volgen stelsel, behalve nog dat de ondernemingen van kultuur te groot zijn, om ze op behoorlijken tijd uit te voeren. Deze laatste opmerking geldt ook voor de indigo en de koffij. Wat de suikerkontrakten aangaat, hij kan met het aangevoerde slechts tot zekere hoogte instemmen. Werden zij alleen aan de vrije konkurrentie overgelaten — zij zouden binnen korte jaren geheel in handen van de Chineezen zijn. Daarenboven meent hij, dat het niet billijk zou zijn de reeds bestaande kontrakten bij den afloop in publieke aanbesteding te brengen, dewijl zij zijn aangegaan in tijden, toen niemand ze wilde.

Aan het slot der zitting spreekt nogmaals de *minister*. Den heer Elout deelt hij mede, dat de woeste gronden worden uitgegeven voor 20 jaren. Den heer Stolte berigt hij, dat hem geen voorbeeld bekend is van een in den laatsten tijd gegeven voorschot tot oprigting van fabrieken. Daarna gaat hij over tot beantwoording van den heer van Hoëvell.

1°. Wat de pensioenen betreft; hij heeft bereids een koncept-reglement aan den gouverneur-generaal ten fine van advies opgezonden. Hij heeft overigens de bedoeling niet, om bij besluit te regelen, wat de wet bepalen moet.

2°. Hij heeft het den gouverneur-generaal op het hart gedrukt, om het onderzoek naar de suiker-kultuur te bespoedigen. Omtrent den arbeid is zijn streven den gedwongenen langzamerhand door den vrijen te vervangen. Omtrent het kontrakten-stelsel is zijne meening, dat daarbij geen spraak meer moet zijn van voorschotten;

[illegible] de publieke uitbesteding, die hij in alle andere zaken is toegedaan, kan op Java niet onvoorwaardelijk worden aanbevolen. Het zou onstaatkundig zijn de Chinezen in de binnenlanden van Java te vestigen.

3°. Erkent hij, dat ea voorziening in de landverhuring noodig is, en verzekert hij, dat de zaak niet met onverschilligheid wordt behandeld.

4°. Omtrent de opleiding der ambtenaren voor de dienst in Neerl. Indië, legt hij over het besluit van 25 Januarij 1856, N°. 69.

Hij vereenigt zich overigens met de beschouwingen, door den heer Rochussen medegedeeld.

Daarna wordt de zitting tot heden verdaagd.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* maakt de volgende juiste opmerking, naar aanleiding der diskussiën over de begrooting van Binnenlandsche Zaken:

»Er bleef altijd nog een raadsel over omtrent den strijd tusschen de gevoelens van den minister van Justitie en van Binnenlandsche Zaken. Dit loste zich op bij de diskussiën over de begrooting der Roomsch-Catholijke eeredienst. Toen bleek het, dat het ministerie nog niet eens omtrent de beginselen der wet op het onderwijs had beraadslaagd, althans niet tot een besluit was gekomen, en dat de heer van der Brugghen zijne eigene individueele meeningen en de heer Simons de zijne had medegedeeld, zoodat er eigenlijk nog geen gevoelen der regering, geen stelsel door het ministerie aangenomen, bestond. Zeker zeer vreemd voor een ministerie, dat geroepen was het onderwijs te regelen, wiens reden van optreden hoofdzakelijk in het volbrengen van die taak gelegen was. Vijf maanden reeds had het bestaan en nog was er, wij zeggen niet geen wet op het onderwijs aangeboden, maar zelfs de beginselen, of liever het hoofdbeginsel nog niet vastgesteld, waarnaar zij zou worden vervaardigd. Het is ongelooflijk; maar het is toch zóó. De minister van Catholijke eeredienst verklaarde: »Ik *geloof* dat er in Nederland »geene gemengde school zal kunnen worden opgerigt, ontoegankelijk voor kinderen van Roomsch-Catholijken. Ik »*geloof* dat dit de bedoeling van deze regering niet is, »maar *mogt zij het zijn*, dan zou ik de pas aanvaarde »portefeuille liever weder nederleggen, dan medewerken »tot eene zaak, die zoude kunnen gacht worden kwetsend te zijn voor mijne Roomsch-Catholijke landgenooten." Zou de minister in dien veronderstellenden toon hebben kunnen spreken, als de beginselen, waarnaar het onderwijs zoude worden geregeld, al was het slechts in de meest breede trekken, in den ministerraad waren besproken en vastgesteld? Zeer zeker niet; hij had dan stellig verzekerd: de gemengde school *zal* zóó worden ingerigt, dat ieders godsdienstige begrippen zullen worden geëerbiedigd; de Catholieke kinderen *zullen* er eveneens kunnen komen, als de protestantsche; dit is door de Regering bepaald. Er was echter in den ministerraad nog niets besproken; de minister van Catholieke Eeredienst kon dus niet bepaald spreken, en mogt niet anders dan veronderstellenderwijze van de bedoelingen der Regering gewagen. Van daar dan ook, dat de verklaringen van den heer van der Brugghen en den heer Simons lijnregt tegen elkander over stonden. Daar nu die van den eerste niet in strijd met de Grondwet waren, en die van den tweede wel, is de begrooting van den eerste aangenomen en die van den tweede verworpen. Niets was zeker meer rationeel."

Wij lezen in de *Staats-Courant*:

Het heeft den Koning behaagd bij besluit van den 11den dezer: 1°. voor als nog niet te beschikken op het verzoek van den heer dr. Simons, om eervol ontslag, als minister van Binnenlandsche Zaken; 2°. gedurende diens ongesteldheid met de waarneming van het departement van Binnenlandsche Zaken, *ad interim*, te belasten den heer jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard, minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst, enz.

— Bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal is (gelijk reeds gemeld is) ingekomen een ontwerp van wet tot *voorloopige* vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting van de staatsuitgaven voor 1857. De memorie van toelichting tot dit ontwerp, onderteekend door den minister van financiën, luidt als volgt:

»De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft den Koning eerbiedig verzocht het ontwerp van wet tot vaststelling van het Vde hoofdstuk der begrooting van de staatsuitgaven voor 1857 in nadere overweging te nemen. Er bestaat dus noodzakelijkheid om, in afwachting dat latere wettelijke bepalingen daarin zullen kunnen voorzien, maatregelen te nemen dat 's rijks dienst, zoo veel het departement van Binnenl. Zaken betreft, aan geen stilstand worde blootgesteld. Bijgaand wetsontwerp strekt daartoe. Een voorloopige [illegible] der Regering zou worden gesteld de helft der [illegible] het afgestemde wets-ontwerp voorgedragen met inachtneming [illegible] van de verminderingen, door de Tweede Kamer der Staten-Generaal ten aanzien van de artt. 63 en 141 [illegible]."

Z. M. heeft mr. G. C. J. van Reenen, afgetreden minister van Binnenl. Zaken, een pensioen verleend ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 3200.

Gisteren namiddag omstreeks 2 ure is in de Maas, even voorbij de Zalmhaven, een scheepje, gevoerd door Pieter Vreeke, met 2½ last plaatijzer geladen en bestemd naar Delfshaven, gezonken. De schipper is door zijn knecht, G. van Eyken genaamd, met levensgevaar gered. Men zal trachten zooveel mogelijk van het vaartuig en het zich daarin bevindende te bergen.

CREDIET-VEREENIGING. — *Maandelijksche balans, opgemaakt ultimo Okt.* 1856. 768 leden, vertegenwoordigende een maatschappelijk kapitaal van *f* 4,006,195.

	Credit.	
In portefeuille . . .	*f* 486,104.23½	
Diverse debiteuren . .	» 107,190.43½	
Cassa	» 9,701.67½	
		f 602,996.34½
	Debet.	
Gedane stortingen. . .	*f* 400,619.50	
Diverse crediteuren . .	» 150,267.09½	
Balans	» 52,109.75	
		» 602,996.34½
In disconto genomen . .	*f* 819,930.36½	
» » gegeven . . .	» 759,182.89	

De Voorzitter van Commissarissen,
J. HEEMSKERK Az.

De Directie.
BERG.
L. KEYZER.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag 11 *December*.

In deze zitting zijn door de Kommissiën van Rapporteurs voor de wets-ontwerpen:

tot regeling van het Fonds van koopprijzen van domeinen voor het dienstjaar 1856;

tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg;

en tot wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1857,

hare eindverslagen omtrent die wets-ontwerpen uitgebragt.

De Kamer heeft beslist dat nader zal bepaald worden wanneer over die wets-ontwerpen beraadslaagd zal worden.

Tevens is ingekomen afschrift van een Koninklijk besluit waarbij Zijne Majesteit goedgevonden heeft om:

1°. voor alsnog niet te beschikken op het verzoek om eervol ontslag van den minister van Binnenlandsche Zaken, dr. G. Simons;

2°. gedurende diens ongesteldheid met de waarneming van het departement van Binnenlandsche Zaken, ad interim, te belasten den minister voor de zaken der Herv. Eeredienst, enz., den heer jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard.

De behandeling van hoofdstuk XI der Staatsbegrooting (*Departement van Koloniën*) voor 1857 is heden voortgezet. Over sommige aangelegenheden Nederlandsch Indië betreffende, bijv. de laatst met Japan gesloten overeenkomst, de daarstelling eener stoomvaart tusschen Nederland en Java, de tarieven waarnaar de in- en uitgaande regten geheven worden, de regeling van het uitgeven van woeste gronden, de regeling der indische pensioenen, der kultures, bijzonder die der klapperboomen, het stelsel der kontrakten in het algemeen en van de suikerkontrakten in het bijzonder, de landverhuring in de Vorstenlanden, de opleiding van ambtenaren voor de burgerlijke dienst aldaar enz., zijn achtereenvolgens eenige beschouwingen voorgedragen door de heeren Gevers Deijnoot, Thorbecke, van Bosse, Rochussen, Sloet tot Oldhuis, Elout van Soeterwoude, Stolte en van Hoëvell, welke door den minister van Koloniën beantwoord werden.

Aan het einde der zitting heeft de Kommissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verklaring van het algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de Smilde het Eindverslag uitgebragt. De dag der beraadslaging daarover zal nader bepaald worden.

De overwegingen over hoofdstuk XI zullen morgen hervat worden.

'sGRAVENHAGE, 10 Dec. De audientie van den minister van Binnenl. Zaken zal op 13 dezer niet plaats hebben.

SCHIEDAM, 11 Dec. In de zitting van den gemeenteraad alhier van gisteren is onder anderen besloten tot heffing eener plaatselijke belasting op het gedisteleerd, en zijn de daartoe betrekkelijke verordeningen (heffing en invordering) *aangenomen*, om na goedkeuring van het hooger bestuur, in werking te komen met 1°. April 1857.

Tevens is besloten tot de afschaffing met dat tijdstip van de belasting op de steenkolen en de turf.

(*N. R. Ct.*)

GOUDA, 9 Dec. Heden had alhier in het Catharina-gasthuis eene indrukwekkende plegtigheid plaats, zijnde de onthulling en inwijding van een gedenkteeken uit vrijwillige bijdragen opgerigt ter eere van den in het vorige jaar ontslapen geneesheer W. F. Buchner, en bestaande in eene wit marmeren voetstuk met toepasselijke inskriptie, vervaardigd door onzen verdienstelijken kunstenaar van der Ven, te 's Hertogenbosch. Uit naam der kommissie die deze taak op zich genomen had, en waarvan de heer N. Maendoorn, burgemeester dezer gemeente, en de heeren A. A. G. Iterson en Dr. Rochijn leden waren, hield deze laatste eene voor deze gelegenheid treffende toespraak ter eere van den man, die, meer dan eene halve eeuw, zijn leven aan de menschheid heeft gewijd en aanspraak mag maken op de dankbare herinnering zijner tijdgenooten, zoowel binnen als buiten de plaats zijner inwoning, [illegible] zijne verdiensten gehoogachte [illegible] steeds met hooge achting genoemd zal worden. Na het eindigen hiervan, vatte de heer Peters, voorzitter van het kollegie van regenten van het Catharina-Gasthuis, het woord op, om met eene gepaste toespraak, het gedenkteeken in ontvangst en bewaring te nemen.

Lof en eer zij toegebragt aan de gemeente Gouda, waar men toont eerbied en liefde te hebben voor bekwaamheid en menschenmin.

(*H.*)

HELLEVOETSLUIS, 10 Dec. Jl. Vrijdag avond is bij stormweder op de ribben van den Hindert een kofschip gestrand, hetwelk den volgenden morgen geheel onder water zat. De bemanning, benevens de kapitein, zijn vrouw en hun kind zaten in het want en hoopten op redding, doch welke pogingen men daartoe ook aanwendde, het mogt niet gelukken nabij het schip te komen. Na geruimen tijd in die allervreesselijkste pozitie te hebben doorgebragt, is ook hunne laatste wijkplaats voor het geweld der baren bezweken, en hebben zij hunnen dood in de golven gevonden. Een persoon der bemanning, zekere Smith, is gered en door hem is men den naam van het schip en van dien van den kapitein te weten gekomen, zijnde het kofschip *Gezina Catharina*, gevoerd door kapitein Ruibing.

(*Amst. Ct.*)

HAARLEM, 11 Dec. In de bijeenkomst van den gemeenteraad van heden is met eenparigheid van stemmen der 18 tegenwoordige leden, besloten om tot eene nieuwe verkiezing over te gaan van een lid dezer vergadering, in stede van de verkiezing, welke op den 5 Aug. ll. heeft plaats gehad en bij welke jhr. M. Salvador de volstrekte meerderheid der geldende stemmen heeft erlangd.

(*H. Ct.*)

NIEUWE DIEP, 10 Dec. Het sedert eenige weken in deze haven zich bevindende oostenr. schroeffregat *Radetzky* trekt als sierlijk vaartuig, als volledig zeil- en stoomschip maar ook om zijnen fraaijen vorm en krachtige wapening aller aandacht. Volgens oordeel van deskundigen voldoet het schip aan al de vereischten van een goed oorlogschip, en, te oordeelen naar het gunstig uiterlijk der opvarenden en naar de exercitie met het tuig en de batterij, mag de ekwipage als goed geoefend en gedisciplineerd geacht worden. Aan den kommandant en état-major is door den schout-bij-nacht alhier een diner aangeboden, terwijl de hier aanwezige zee-officieren aan boord van het linieschip Kortenaar een dergelijk feest hebben geïmproviseerd, hetwelk door hunne oostenr. wapenbroeders werd beantwoord door een prachtig feestmaal aan boord van de *Radetzky*. Door het verblijf van dezen bodem in eenige hollandsche zeehavens worden aangename herinneringen van de tot nog toe in Nederland nog weinig bekende oostenrijksche marine achtergelaten, zoo door de goede houding van schip en ekwipage, als door den aangenamen partikulieren omgang, die dagelijks plaats grijpt.

ARNHEM, 10 Dec. Heden is door het provinciaal geregtshof van Gelderland in hooger beroep uitspraak gedaan in de zaak van den wel-eerwaarden heer Te Vaarwerk R. C. kapellaan te Amersfoort, waarvan bereids melding is gemaakt. Het hof heeft de door den eersten regter uitgesproken straf bevestigd en de kosten bij lijfsdwang invorderbaar verklaard, met overweging dat het buiten deze stad gelegen kerkhof volgens de taalkundige beteekenis der grondwet, overeenkomende met de bedoelingen van den wetgever, als geene *beslotene* plaats kan worden aangemerkt.

(*Arnh. Ct.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 11 December. De *Morning-Post* levert heden een artikel, waarin de russische staatsmannen worden beschuldigd van bedrog ter zake van het vraagstuk van Bolgrad. Engeland, zegt het blad, is verzekerd van de meerderheid in het kongres van Parijs; die meerderheid zal, zoo het meent, zijn van vijf tegen twee stemmen. Engeland zou niet tot de bijeenkomst der konferentie hebben toegestemd, indien het niet zeker ware geweest zijne interpretatie van het vredesverdrag ten aanzien van de nog hangende quaestiën te zien aannemen. Het parijsche verdrag, voegt de *Morning-Post* er bij, is streng bepaald. Engeland zal waken, dat het naar den letter en den geest worde uitgevoerd. De *Times* bevat een artikel in gelijken zin.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Dec. De dépêches [illegible] bevestigen de vroegere, dat de opstand in [illegible] geheel onderdrukt is, en dat de hoofden, baron [illegible] en een ander niet genoemd persoon in [illegible] genomen zijn. Niettegenstaande deze geruststellende tijdingen, blijft hier het gerucht aanhouden, [illegible] deze dépêches niet de volle waarheid behelzen, [illegible] dat de muiters op sommige punten [illegible] wederstand bieden. Waarop zich die meening [illegible] blijkt niet duidelijk; men vermoedt dat de [illegible] gezinde partij in Napels vrienden heeft onder de fransche demokraten, zoowel als onder zekere dagbladschrijvers te Londen en hen van haar pogen op de eene of andere wijs berigten doet geworden. Wat den aan-

slag op het leven van Koning Ferdinand betreft, zoo schijnt het dat niet op hem geschoten is, maar dat een soldaat hem met de bajonet heeft aangevallen zonder hem echter te kwetsen. Volgens eenigen is de soldaat door een kolonel, volgens anderen door zijn kameraden gegrepen; volgens eene derde lezing zou het verontwaardigd volk hem op de plaats van den gruwel hebben omgebragt. Dat men met belangstelling naar nadere tijdingen uitziet, zal wel niet vermeld behoeven te worden.

Wat de veel besproken konferentiën aangaat, men beweert nu weder, dat de tweede gevolmagtigden van het kongres van 30 Maart, die zullen bijwonen, onder voorzitterschap van graaf Walewski. Sommige bladen hebben beweerd, dat lord Palmerston er op aandrong, om de leiding der konferentiën aan lord Cowley toe te vertrouwen, hetgeen wat echter onwaarschijnlijk is. De laatste, uit Konstantinopel ontvangen berigten melden, dat Herat door verraad is overgegaan aan den perzischen generaal Mourad-Chafi. De engelsche troepen opereeren reeds in de perzische golf, hoewel de vertegenwoordiger van Frankrijk pogingen aanwendt, om het geschil in der minne te vereffenen.

De perzische gezant, die alhier aangekomen is, Ferruk-Khan, heeft bij voortduring bijeenkomsten met lord Redcliffe.

Deze dépêche heeft een officiëel aanzien. Herat zou dienvolgens eindelijk aan de Afghanen zijn ontrukt. Perzië zal zich nu tegen Engeland te verdedigen hebben.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft eene cirkulaire uitgevaardigd, waardoor hij zich populair zal maken. De prefekten, of althans sommige hunner, schijnen zich bij de regering verdienstelijk te willen maken door in hunne departementen zooveel mogelijk den meester te spelen, alles wat hun niet aanstaat te verbieden en aan beperking te onderwerpen, en het den ingezetenen zoo lastig te maken als zij kunnen. De gemeenteraden voeren dikwerf krijg tegen die despoten in het klein, en zetten op hunne beurt den prefekt, waar dit gaan wil, den voet dwars. Dezen weten echter middelen te vinden, om die weerbarstige raden te straffen, en zij wenden die aan op eene wijze, die zelfs den minister te streng en te overdreven toeschijnt. In zijn cirkulaire leest hij hun de les en spoort hen tot meerdere gematigdheid aan; vooral drukt de minister er op, dat zij hun ijver tegen de gemeenteraden wat zullen intoomen.

De *Univers* heeft gemeld, in een artikel van zijn hoofdredakteur Louis Veuillot, dat hij het proces tegen den uitgever en den schrijver van het vlugschrift: »de *Univers* door zich-zelven veroordeeld" zal voortzetten. De heer Veuillot zegt, dat zoo hij zijn aanklagt introk, zijn bestrijders die daad ongetwijfeld in een valsch licht zouden beschouwen, en er niets anders in zien dan een uitvlugt om aan de beslissing der regtbank te ontsnappen. Eenigen tijd geleden hebben dan ook meerdere bladen gemeld, dat de *Univers* de vervolging zou staken, en verklaarden toen rondweg, dat de redaktie blijde was daartoe een voorwendsel te hebben aangetroffen.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Dec. De kiezers van het graafschap Lanark zijn tegen 20 December bijeengeroepen om een parlementslid te benoemen, in plaats van den heer William Lockhart, die overleden is.

Eenige amerikaansche bladen deelen thans een dokument mede, waardoor de omkeering in de stemming der Regering van de Vereenigde Staten jegens Walker begrijpelijk wordt. Generaal Walker stond namelijk sedert den aanvang van dit jaar met een politieken vlugteling uit Kuba, senor Domingo de Goicuria in onderhandeling om de revolutionnaire partij van dat eiland tot zamenwerking met de wijbaiters van Walker te bewegen en de losscheuring van Kuba van Spanje te vergemakkelijken. Goicuria had als zijne bedoeling de opname van Kuba onder de Staten der Unie op het oog, doch ten slotte kwam hij tot de overtuiging, dat zijn bondgenoot hetzelfde doel niet beoogde. Nadat hij namelijk zich had laten overhalen eene diplomatieke zending voor Walker naar Engeland te ondernemen, ontving hij een schrijven van laatstgenoemde, waaruit duidelijk bleek dat Walker de verovering van Nicaragua wilde doen strekken tot beteugeling van de zich verbreidende demokratie van het Noorden, door middel van eene magtige zuidelijke konfederatie, terwijl in dien brief met geen woord gewag wordt gemaakt van de door senor Goicuria beoogde opname van Kuba bij de Unie. Dien brief van Walker nu treft men in bovengenoemde bladen aan.

Men verhaalt als zeker, dat de groote bedrieger John Sadleir niet dood is, gelijk vroeger is aangestipt maar zich goed en wel in Australië bevindt.

Men verneemt, dat het op 30 Nov. met 200 landverhuizers van Liverpool naar New-York gezeilde Amerik. schip *Statistic* in Maandag aan de iersche kust is vergaan, waarbij drie schepelingen zijn omgekomen. Schip en lading hadden eene waarde van 100,000 £.

In den loop der maand Mei van het vorige jaar werd op den spoorweg van Londen naar Folkestone een aanzienlijke diefstal gepleegd. Eene hoeveelheid goud in staven en stofgoud, eene waarde van £ 15,000 bedragende, bestemd voor een huis in Frankrijk en aan den spoorweg toevertrouwd, werd onder geheel buitengewone omstandigheden ontvreemd. De daders zijn thans bekend. De instruktie, welke nog voor het hof van Mansion House te Londen wordt voortgezet, levert het volgende:

Vier personen hebben aan dien diefstal deel genomen: William Pierce, geëmploijeerde bij het drukken der billetten aan den zuid-oostelijken spoorweg; James Burgers, opzigter in dienst derzelfde maatschappij; Tester, een der bedienden uit de bureaux, die zich door de vlugt aan de vervolging heeft weten te onttrekken, en eindelijk Henry Agar, een door de politie veroordeelde, die thans te Portland eene straf ondergaat wegens vervalsching. Laatstgenoemde is de eenige, die niet in dienst van den spoorweg is.

Agar leefde op het tijdstip van den diefstal met zekere Fanny Kay, bij welke hij een kind van twee jaren heeft. Er bestond geen vermoeden tegen hem, toen hij voor eene andere misdaad, de vervalsching voor welke hij veroordeeld is, werd in hechtenis genomen. De vrijheid verliezende, vertrouwde hij aan zijn vriend Pierce, zijne vrouw, zijn kind en £ 7000, aandeel in den buit van den diefstal. Maar zoodra Agar veroordeeld was, zette hij de vrouw en het kind op straat en behield de £ 7000. Daarop werden door de vrouw de verklaringen afgelegd, ten gevolge van welke men Burgers nam.

De diefstal had volgenderwijze plaats. De maatschappij van den zuid-oostelijken spoorweg heeft voor het vervoer van waarde en edele metalen een ijzeren kist. Deze kist is op het station te Londen onder het bijzonder toezigt van een opzigter, die haar te Folkestone aan een anderen opzigter overgeeft. Deze plaatst haar op zijne beurt in een kast, waarvan hij den sleutel bewaart.

Om bij deze ijzeren kist gedurende het trajekt van Londen naar Folkestone te komen, heeft men natuurlijk de medepligtigheid noodig van den opzigter, die haar in een afzonderlijken waggon bewaart.

Volgens de verklaring van Agar, die voor eene andere misdaad veroordeeld, niets meer van de justitie te duchten heeft, werd de diefstal tusschen hem en Pierce beraamd. Hij wees terstond op de moeijelijkheid om een afdruksel der sleutels te bekomen; maar Pierce antwoordde hem, dat de maatschappij op het punt stond de sleutels te veranderen, en dat de nieuwe gedurende zeer korten tijd in handen van Tester zouden zijn.

Deze Tester werd in eene herberg in Tooleystreet bij Pierce gebragt. Hij had de bewuste sleutels bij zich. Agar maakte er afdruksels in was van. Doch slechts een dier afdruksels kon dienen. Men moest dus te Folkestone een afdruksel van den anderen sleutel zien te krijgen. Pierce begaf zich dus met Agar derwaarts, en door een toeval, waarvan zij partij wisten te trekken, liet de bediende, die belast was met de sleutels van de kist en de kast te bewaren, ze tijdens het bezoek op de sloten steken en verwijderde zich een oogenblik in een aangrenzend vertrek. Agar nam het afdruksel, dat hij noodig had, en verwijderde zich.

Na een geruimen tijd besloten de dieven gebruik te maken van de eerste zending van geld, onder opzigt van Burgers. Maar om te beletten dat men den diefstal te spoedig na het plegen er van ontdekte, besloten zij het door hen te stelen goud door zakken met lood van gelijke zwaarte te vervangen.

De tegenwoordigheid van Pierce te Folkestone, was intusschen verdacht geworden, en hij dus verpligt zich schuil te houden en naar Londen terug te komen.

Eindelijk, op een avond in de maand Mei 1855, toen het reeds laat was, had Burgers de wacht op den trein, die van Londen naar Folkestone zoude vertrekken. Agar en Pierce kwamen in een kabriolet op het station; zij hadden om hun middel en in een reiszak de zakken met lood, welke voor hunne misdaad moesten dienen. Tester bevond zich ook op het station. Pierce, die vermomd was, een zwarten pruik, een valschen baard en een hoed met breeden rand droeg, streek met de hand over zijn gelaat, toen hij zijne medepligtigen zag, dit was het overeengekomen teeken, dat de ijzeren kist waarde bevatte. Het lood werd aan Burgers ter hand gesteld, die het naast de kist in den voor deze bestemden waggon lag. Met behulp van Burgers slaagde Agar er in daarin te sluipen. Pierce begaf zich in een rijtuig der eerste klasse. Eenige minuten later werd het sein gegeven en de trein vertrok naar Folkestone.

Onmiddellijk begonnen Agar en Burgers de kostbare kist te ledigen. Zij namen de zakken goud er uit en legden de zakken lood in de plaats daarvan. Te Folkestone werd de oogenschijnlijk ongeschonden kist uit den waggon genomen en op de gewone plaats geborgen.

De dieven vervolgden hun weg van Folkestone naar Doever, waar zij den buit deelden. Onmiddellijk hielden zij zich bezig om hetzij te Doever hetzij te Londen zelf, de opbrengst van den diefstal van gedaante te doen veranderen; zij lieten het goud smelten na eerst aan de staven een anderen vorm te hebben gegeven en verkochten er een gedeelte van aan de Bank van Engeland, en het andere gedeelte aan verschillende spekulanten.

Tester intusschen, die op het tijdstip van den diefstal, bediende was in de bureaux van den surintendant van den spoorweg van Londen naar Doever heeft de dienst der maatschappij en ook Engeland sedert verscheidene maanden verlaten. Hij bevindt zich thans in Zweden, waar hij, naar men zegt, in dienst eener spoorweg-maatschappij is. Een inspekteur van politie is derwaarts gezonden, om te trachten zijne inhechtenisneming te erlangen. Doch daar er geen traktaat van uitlevering tusschen Zweden en Engeland bestaat, veronderstelt men dat het moeijelijk zal zijn, hem aan de engelsche justitie over te leveren.

Buitendien is een zekere Saward, die eene hoeveelheid van het gestolen goud heeft gekocht en van medepligtigheid beschuldigd wordt, er in geslaagd zich tot nu toe aan de nasporingen der justitie te onttrekken. Doch men heeft naar het schijnt, inlichtingen ontvangen, waardoor men hoopt hem spoedig in handen te zullen krijgen.

Ziedaar de redenen waarom de verwijzing der beschuldigden naar het hof van assises nog niet zou zijn uitgesproken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 8 Dec. In onze staatkunde schijnt eenige verandering te zijn gekomen, die zich weldra door feiten zal uiten. Ons kabinet moet voornemens zijn aan den wensch van de Porte toe te geven en de Donau-vorstendommen te ontruimen, nu dit geschieden kan zonder den schijn aan te nemen van voor vreemden aandrang te wijken. Het verlaten dier provinciën zal terzelfder tijd een indirekte uitnoodiging voor Engeland zijn, om op zijn beurt de Zwarte Zee te ontruimen. Zoo Engeland mogt aarzelen of nieuwe moeijelijkheden opwierp zou Oostenrijk de eerste zijn om nadrukkelijk te eischen, dat de engelsche vloot het voorbeeld volge, haar door de oostenrijksche troepen gegeven.

Het spreekt van zelf, dat de oplossing van het oostenrijks-engelsch verbond, dat naauwelijks gesloten is, hiervan het gevolg zou zijn. Overigens heeft Oostenrijk niet volstrekt noodig, dat Engeland zich zijn vriend betoont; het was alleen van belang, dat dit eenigen tijd zoo scheen. Dat doel is nu bereikt.

De vrijverklaring van den Donau heeft geen gelukkige gevolgen gehad voor onze riviervaart. De ontvangsten van de stoombootvaart op den Donau geven voor 1856 een vermindering aan van 1.632.287 florijnen bij het voorgaand jaar. Daarentegen zijn de voortbrengselen der oostenrijksche nijverheid, zijden en wollen stoffen en voorwerpen van weelde, in groote hoeveelheid naar Konstantinopel uitgevoerd, welke handelsstad door oostenrijksche goederen overstroomd is, terwijl de engelsche en fransche koopwaren er weinig aftrek vinden.

Het is niet bepaald hoe lang de keizerlijke familie in de italiaansche gewesten blijven zal. Veel zal afhangen van de wijze, waarop hij daar ontvangen wordt. Voorloopig is bepaald, dat de Keizer met Kersmis Venetië zal verlaten, om zich naar Milaan te begeven. Van daar zal hij weder naar Venetië terugkeeren, om er de karnavalsfeesten bij te wonen. De intogt des Keizers te Milaan zal met de grootste pracht gepaard gaan.

De geestelijke huwelijks-regtbanken, treden met 1°. Januarij in werking. Men werkt ijverig aan hun organizatie. In de aartsbisdommen Praag en Weenen zijn zij reeds zamengesteld. De regtbank van Praag bestaat uit een president, een vikaris-generaal en 5 assessoren, te weten: twee metropolitaan kanunniken, twee professoren in de godgeleerdheid van de hoogeschool te Praag en een professor van het kanonnieke regt aan dezelfde hoogeschool. Een ander professor zal de funktie waarnemen van huwelijks-vertegenwoordiger. (*Defensor matrimonii.*)

De Bisschop van het diocees benoemt op eigen gezag den voorzitter en de assessors dezer regtbanken, die met volstrekte meerderheid van stemmen zullen besluiten. De trappen van appel zijn de Bisschop, de Aartsbisschop en de H. Stoel.

BERLIJN, 10 Nov. Men had de Regering het voornemen toegeschreven, om een nieuw officiëel dagblad op te rigten en de *Zeit* aan te koopen. Dit gerucht wordt officieus gelogenstraft.

— Men zal zich herinneren, dat de Koning van Zweden bij de opening van den landdag een ontwerp van wet had beloofd, waarbij de vrijheid van geweten in dat land zou worden gewaarborgd. Dit ontwerp is nu bekend geworden, doch beteekent nog niet veel, zooals uit de volgende bijzonderheden blijkt: de dissidenten zullen voortaan niet meer met ballingschap of verbeurdverklaring van hunne goederen gestraft worden, maar iedere Zweed, die de gemeenschap van de evangelische kerk verlaat, moet daarvan aanteekening in de registers van zijne parochie laten doen en de kinderen, die voor dat tijdstip geboren zijn, moeten in de geloofsbelijdenis opgevoed worden, waartoe de vader behoord heeft; de gemeenteraden zijn verpligt daarop een wakend oog te houden. Ieder dissident, die zijne geloofsbelijdenis tracht voort te planten, wordt met boete en gevangenis gestraft. Ten slotte zijn alle godsdienstige bijeenkomsten van dissidenten verboden, tenzij binnenshuis en onder toezigt van een magistraats-persoon.

ITALIE.

ROME, 4 Dec. Men verwacht een tegen Kersmis te

houden konsistorie; doch men vermoedt dat daarop geene benoemingen van Kardinalen zullen gedaan worden, hoewel sommige korrespondenten daarvan iets gemeld hebben. Men zegt, dat mgr. Fares, behoord hebbende bij de buitengewone legatie van mgr. Chigi bij den Keizer van Rusland, geprekonizeerd zal worden tot Bisschop van Pisaro, in den Kerkelijken Staat. Wordt dit gerucht bevestigd, dan zal er eene keus moeten worden gedaan voor den post van zaakgelastigde van den H. Stoel aan het hof van Turijn, die, gelijk men weet door mgr. had moeten vervuld geworden zijn.

Men wil dat het piëmonteesche goevernement aan zijne legatie bij den H. Stoel meer luister zal bijzetten, en zijn zaakgelastigde door een minister-rezident zou worden vervangen.

BELGIE.

BRUSSEL, 11 Dec. De belgische *Moniteur* bevat een door den markies Antonini medegedeeld berigt, waarin bevestigd wordt, dat de koning van Napels niet gewond is bij den aanval op zijn persoon door een soldaat.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 12 December.

[illegible] (8 Dec.): B. Wolters, geb. Overweg, Z. — (9 Dec.): L. C. A. van Loon, geb. Borski, D. — (10 Dec.): S. Maykels, geb. Delden, D.

OVERLEDEN (6 Dec.): J. C. Tarels, geb. Weeber, 41 j. - H. Hessing, 65 j. — (7 Dec.): J. M. Koning, 78 j. - R. C. H. van Ouwenaller, 55 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	10 DEC.	4½ u. gebl.	11 DEC.	4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	62⅝	62⅝	62$\frac{15}{16}$	62¾
Dito Dito	3	74⅝	74⅝	74$\frac{15}{16}$	74⅞
Dito Dito	4	93⅝	93$\frac{15}{16}$	94	93$\frac{15}{16}$
O. I. Leening 1844	4	93	93¼		
Amortis. Syndik.	3½	89½			
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½				
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23⅝	23$\frac{5}{16}$	23⅝	23⅝
Dito	3		40⅛		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	36¾	36⅝	36$\frac{13}{16}$	36¾
Coupon-Bewijzen		5⅞	5$\frac{15}{16}$	5⅞	5⅞
Amortisable Schuld		6			
Portugal, te Londen	3	44⅜	44$\frac{5}{16}$	44$\frac{5}{16}$	44$\frac{3}{16}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	102¾	102⅝	102⅝	102¾
Dito Dito 1828 en 1829	5		101⅝		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5				
Dito	4½	92¾	92¾		
Dito bij *Hope*	4		83½		
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	82⅝			
Dito bij id. 5de Serie	4		81⅜		
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving [illegible]	6				
Certifikaten van dito	5		62½		
Polen, Certifikaten	4	76¼	76⅛		
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	73⅞	73$\frac{9}{16}$	73¾	73⅝
Dito Nationale	5	75	74¾	74$\frac{15}{16}$	74⅞
Dito Nieuwe 1847	2½	38$\frac{5}{16}$	38⅛	38¼	
Dito 1851 en 1852	2½	38$\frac{5}{16}$	38⅛	38⅛	
Dito Nieuwe	5	82⅞	82¾	82⅞	
Dito 1854	5	82⅞	82¾	82⅞	
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250		352			
Nieuwe dito 1854		f 314	314		
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3		80⅝		
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5		96¾		
Dito	5		95⅞		
Mexiko	3	20	19⅞	20$\frac{1}{16}$	20
Dito Onbepaalde	3	20	19⅞	20$\frac{1}{16}$	20
Peru	4½				
Grenada, à £ 100	3	20⅞	20¾		
Dito Uitgestelde		6⅝			
Ecuador à £ 100			14$\frac{5}{16}$		
Venezuela, à £ 100	4½	32$\frac{11}{16}$	32⅝		
Dito Uitgestelde	1¼		13$\frac{11}{16}$	13$\frac{15}{16}$	
Grieken te Londen	5				

N. [illegible] Stieglitz 94⅝, $\frac{15}{16}$; O. 93⅜, ½; O. B. A. f 1150, [illegible] 67½, 72, 68; Rot. 126, 128; Grenada onb. 20¾; Ecuador onb. 13⅞; Venez. onb. 32⅝.

Bij [illegible] handel waren binnenlandsche fondsen gevraagd, de overige [illegible] prijshoudend, Credit Prost met veel koopers, [illegible] verhoogde koers van de markt genomen.

Koers van het Geld: Beleening 5½ pCt. Prolongatie 6 pCt. Diskonto 5¼ p Ct.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 11 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 55; Obligatiën [illegible] 93½; id. 4½ pc. 96¾; Spanje 1— 3 pc. 23$\frac{5}{16}$; Binnenl. 3 pc. 37; Romeinen 5 pc. 85½; Oostenrijk Met. 5 pc. 77½; id. Nat. 5 pc. —.

PARIJS, 11 Dec. Fransche 4½ pc. 92.—; 3 pc. 68.—; 1¼ pc. Spanje 24, 3 pc. id. 38¼; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 85½.

MADRID, 4 Dec. 3 pc. Schuld 40.—; id. 1 pc 25.25.

LONDEN, 11 Dec. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 41⅝; id. 1¼ pc. 23⅝; Rusl 5 pc. 107; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 65; Sard 5 pc. 88⅝; Braz. 101; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22; Mexiko 3 pc. 22; Portugal 3 pc 46; Ecuador 14¼; Venezuela 35½; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 11 Dec. Met. 5 pc. 82⅝; id. 4½ pc. 72¼; Bank-Aktiën 1038; Credit Anst. 325; Wissel op Londen 10.17; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 11 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 104½; id. 4½ pc —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18½; Amst. kort 150¾; Hamb. 142¼; Petersburg 106.

HAMBURG, 11 Dec. Spanje 1¼ pc. 34⅝; id. 3 pc. 22⅛; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10¾; Noord-Duits. bank 101; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 11 Dec. 5 pc. Met. 77; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23⅜; id. 3 pc. 36⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54⅝	Livorno	2/m	f 39
»	zigt	» 55⅜	Napels	»	» 82½
Bordeaux	2 m.	» 54½	Petersburg	»	» 1.81½
»	zigt	» 54⅞	Weenen	6/w.	» 32⅝
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg	»	» 35$\frac{5}{16}$
Cadix	»	» 234	Frankfort	»	» 57⅝
Seville	»	» 233	Hamburg	2/m.	» 34$\frac{15}{16}$
Bilbao	»	» 233	»	zigt	» 35$\frac{5}{16}$
Lissabon	»	» 39¾	Londen	2/m.	» 11,50
Porto	»	» 39¾	»	zigt	» 11,62½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 27,67½	à [illegible]	Pruissische	f 34⅝	à —
Napelsche	—,—	„ —	Spaansche	—,—	„ —
Div. in £St.	11,52½	„ —	Hamb. Russ.	36⅜	„ —
Eng. Russen	—,—	„ —	Russ. in Z. R.	36¼	„ —
Fransche	54⅞	„ —	Pools in „	36½	„ —
Belgische	55¼	„ —	„ „ Fl.	27⅛	„ —

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	à 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,65	» 11,75
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,25½	» 9,35½
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10¼ a 10⅝ pc.		

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,73	» 1,76
[illegible]	[illegible]	[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 11 Dec. Moutwijn f 23, Jenever f 28,50; Amst. Proef f 29,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 11 Dec. Boter: eerste kwal. f 46 à 48; tweede kwal. f 42 a 45.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 10 Dec. Tjukkes, Curaçao, Curaçao.

HELVOET, 10 Dec. Van der Tas, Joan, Batavia, l. v. Brouwershaven. - Scherpbier, Remske, Lissabon.

BROUWERSHAVEN, 10 Dec. Boer, 6 Gezusters, Batavia n. Rott.

UITGEZEILD.

HELVOET, 10 Dec. Meijer, Julius, New-York via Brouwershaven. - Ydo, Pomona, Villanova.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 12 Dec., in lading naar:

Keulen.	P. Schuler, Coln No. 30.
Dusseld. en Duisb.	F. Henke, de Goede Verwachting.
Ruhrort.	C. Scholten, Hoffnung.
Maintz.	J. Sinsig, Maintz No. 1.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort No. 46.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.

AMSTERDAM, 8 December, vertrokken naar:

Keulen.	M. Mastens, Vier Gebroeders.
Mannheim.	J. Bolsen, Johanna.

Rijnhoogte ARNHEM, 11 Dec. 2 el 95 duim. KEULEN, 11 „ 12 vt. 2½ „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 15 December, 's avonds ten vijf ure.

1. Huis en Erve, Brouwersgracht, SS 549. — 2. Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Amstel, Z 492. - 3. Pakhuis en Erve, Prinsengracht, Z 481; te zamen in slag. — 4. Huis en Erve, N. Z. Voorburgwal, L 497. — 5. Dito, Korte Leidschedwarsstraat, CC 173. — 6. Vier Huizen en Erven, Elandstraat, in den Vetermakersgang, GG 47 à 50. — 7. Huis, Tuin en Erve, Muiderstraat, V 278. — 8. Huis en Erve, Kerkstraat, W 288. — 9. De helft in een Huis en Erve, Amstelstraat, P 65. — 10. De helft in een dito, Muiderstraat, V 264. — 11. Huis en Erf, N. Z. Voorburgwal, L 446. — 12 Huis en Erve, Zeedijk, K 399. — 13. Dito, Wijde-Kerksteeg, J 422. — 14 Dito, achter de Oude Kerk, J 437. — 15. Huis, Achterhuis en Erve, Dijkstraat, O 87. — 16. Huis en Erve, Foeliestraat, U 292. — 17. Huis, Tuin en Erve, Nieuwe Leliestraat, MM 268. — 18. Dito, St. Nicolaasstraat, H 391. — 19. Huis en Erve, Palmgracht, QQ 861.

KORRESPONDENTIE.

Wij ontvangen een stuk uit Breda over eene begrafenis, den 11n aldaar gehouden. Gaarne zouden wij 't plaatsen, maar de afzender heeft vergeten zijn naam op te geven. Welken waarborg kunnen wij nu hebben, dat het stuk waarheid behelst. De inzender gelieve zijn naam op te geven, opdat wij spoedig aan zijne klagt gevolg kunnen geven.

Advertentiën.

Men vraagt een **Ondermeester** van de R. K. Godsdienst, bezitter van minstens den derden rang, van goede getuigschriften voorzien, en bekwaam om de beginselen van de Fransche taal te onderwijzen. — Salaris aanvankelijk f 150. — Adres met franco brieven bij den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft onder letter V. (2765)

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam, kan men inteekenen op:

AL DE WERKEN

[illegible]

HENDRIK CONSCIENCE

(*In Engelsch formaat.*)

De geschriften van Conscience maken alleen reeds eene aanzienlijke boekverzameling uit en zij bezitten dit uitstekend voorregt, dat men ze, na de lezing, gaarne nog eens ter hand neemt; want bij iedere herlezing wordt men getroffen door nieuwe schoonheden [illegible] schrijver zijne eenvoudige tafereelen gloed en leven weet bij te zetten.

Inzonderheid voor Nederland hebben zijne werken eene uitnemende waarde, omdat zijne novellen voor het grootste gedeelte, de type dragen ook van ons volkskarakter.

De schrijver toch weet door waren en onopgesmukten eenvoud de fijnste snaren van het gevoel te treffen, en waar, om iets te noemen, zijn *Loteling* en *Wat eene moeder lijden kan* [illegible] zoo [illegible] lach.

Wat waarlijk schoon en goed is, gaat niet voorbij, maar blijft; — van daar ook, dat Conscience immer en in iedere woning als een goeden vriend ontvangen wordt.

De reeks van uit te geven werken, welke beurtelings verschijnen, bestaat uit:

Het Wonderjaar. — De Leeuw van Vlaenderen. — Hoe men Schilder wordt. — Wat eene moeder lyden kan. — Siska van Roosemael — Geschiedenis van Graef Hugo van Craenhove en van zynen vriend Abulfaragus. — Avondstonden, bevatte de: De engel des goeds en de geest des kwaeds. Het beulenkind. Quinten-Matzys. De geest. De Dahlia-koorts. De nieuwe Niobe, enz, enz. — Eenige bladzyden uit het boek der Natuer. — Lambrecht Hensmans. — Jacob van Artevelde. — De Loteling. — Baes Ganzendonck. — Houten Clara. — Blinde Rosa. — Rikke-Tikke-Tak. — De arme Edelman — De Gierigaerd. — De Grootmoeder. — De Boerenkryg. — Blodwig en Clothildis. — De Plaeg der dorpen. — Het geluk van ryk te zyn. — Moederlief. — De Gelduivel. — Mengelingen, bevattende: De Moordenden. De brandende Schaepherder. De Lange Nagel. De Zending der Vrouw, enz. — Een bundel redevoeringen.

Men treft in deze lijst een aantal werken aan, die hier te lande nog onbekend zijn, maar die echter den eersten luister aan den naam des schrijvers hebben toegevoegd.

Op verzoek der uitgevers (de heeren J. P. Van Dieren en Cie. te Antwerpen), heeft bovengenoemde gaarne willen belasten om deze uitgave met al zijne kracht te ondersteunen. De Prospektus is *gratis* verkrijgbaar.

Ieder werk zal opgeluisterd worden door eene keurige houtgravure, vervaardigd door de beste teekenaars en plaatsnijders. Elk deel zal 80 tot 120 bladzijden druk bevatten, die den inteekenaren voor den prijs van 60 cts. zullen worden afgeleverd. Om de veertien dagen zal er een deel verschijnen. De geheele uitgaaf wordt geschat ongeveer 38 deelen te zullen beloopen. Indien er evenwel MEER dan dit getal mogten komen, verpligten de uitgevers zich de meerdere deelen GRATIS aan de inteekenaren af te leveren; zoodat de VOLLEDIGE WERKEN niet BOVEN, maar wel beneden de fl. 22,80 kunnen kosten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN Drukker en Uitgever.